

**SAMOEVALVACIJSKO
POROČILO ZA GIBANJE V
OKVIRU PROJEKTA PLAYNESS
VRTCA JARŠE ZA ŠOLSKO LETO
2018/2019**

Pripravila: Ajda Bivic, svetovalna delavka

julij 2019

1 UVOD

V šolskem letu 2018/2019 smo nadaljevali s sistematičnem beleženjem gibalnega razvoja pri vseh vključenih otrocih. Izhajali smo iz znanj, ki smo jih pridobili na študijskih skupinah iz Playness pedagogike, ki je opisana spodaj.

Cilj projekta Playness je otrokom zagotoviti tako okolje, kjer lahko varno, uspešno in sistematično odkrivajo svoje potenciale na področju gibalnih veščin in motoričnih sposobnosti ter osvojijo emocionalne, socialne in intelektualne veščine medtem ko so telesno aktivni oz. se igrajo. V ta namen so razvili Playness pedagoški kompas, kot izjemno učinkovito in zelo enostavno evalvacijsko orodje za vzgojitelja, ki tako sproti preverja kakovost svojega dela in primerno usmerja otroke. Strokovne delavke, ki so se vključile v projekt, so preko pedagoškega kompasa z namensko izbranimi gibalnimi vajami krepile točno določene gibalne spretnosti otrok.

Gibanje je sredstvo za spoznavanje sveta. Radovednost pri otrocih se najprej kaže na gibalnem področju. To pa spodbuja razvoj mreženja nevronov v možganih in močno vpliva na razvoj intelektualnih potencialov otroka (Hosta 2016). Tu govorimo o osnovnih gibalnih vzorcih, ki jih mora skozi razvojne stopnje osvojiti vsak otrok: plazenje, lazenje, plezanje, hoja, tek, skoki, manipulacije s predmeti itd. Zato je pomembno, da že v predšolski dobi delujemo preventivno in korektivno in veliko pozornosti, poudarkov in časa namenimo dejavnostim, ki vključujejo gibanje. Telesno gibanje pri Playness pedagogiki razumemo kot temeljno spoznavno metodo in univerzalno komunikacijsko metodo. Taktilno-kinestetični aparat je namreč ustvarjen tako, da nam daje informacije, s katerimi osmišljamo gibanje. Strokovni delavci z različnimi sredstvi in metodami omogoča uspešnost vsakega otroka, s poudarkom na pozitivnih izkušnjah, Ni tekmovanja, vsak gibalno vajo izvede po lastnih trenutnih zmožnostih. Vsaka motorična dejavnost je poenostavljena na raven, ki otroku omogoča izziv (s pomočjo rekvizitov, spremembo položaja telesa ipd.), preko vaj se vrnemo k osnovnim, naravnim elementom gibanja in preko njih zapolnimo motorično neznanje otroka ter v gibanje vključimo igro, preko katere se otroci učijo.

1.1. IZBRANI CILJI GLEDE NA STAROST OTROK

Strokovne delavke so se v okviru starostnih aktivov skupaj odločile in presodile, katere gibalne spretnosti bodo spodbujale v posameznem starostnem obdobju. Izbrali so si gibalne sposobnosti, ki jih otrok v tem starostnem razponu mora usvojiti. Glede na sposobnosti otrok so cilje prilagajale. Večina jih ugotavlja, da so cilji prenizko zastavljeni za posamezno starost, mnogo jih je prilagajalo na sposobnost otrok in jih temu primerno višje zastavilo. Premišljujemo, da bi nekatere cilje spremenili, posodobili.

Starost otrok	Izbrane gibalne sposobnosti otrok			
1-2	Otrok mečka, trga papir	Otrok stiska plastično embalažo	Otrok hodi po stopnicah in klančini	Otrok hodi nazaj in vstran
2-3	Otrok zastrize v papir	Otrok nariše krog	Otrok hodi po nizki klopi.	

3-4	Pisalo drži s tremi prsti.	Hodi z eno nogo pred drugo po gredi, robniku ali asco gradniku	Skače po eni nogi dlje časa	Odskoči nazaj
4-5	Otrok uporablja škarje, striže po linijah	Otrok je spreten z žogo (vrže žogo v določeno smer, v zrak in jo ujame)	Nariše človeka iz dveh ali treh detajlov oz. z več detajli	
5-6	Pravilni prijem pisal	Izmenično skakanje po eni nogi	Skače čez kolebnico	Zavedanje dihanja

Za zgoraj naštetih gibalnih spretnosti so izbrale zelo različne dejavnosti: krepitev finomotoričnih spretnosti (polaganje drobnih predmetov v odprtine, pretikanje vrvic, igre z naravnim materialom, risanje kroga v večje in različne površine: brivska pena, kinetični pesek, mivka), otrok sam riše motive in jih striže, izstriže motive iz revije, otrok sebe opazuje in se riše, igre z žogami ipd.

Odločili smo se tudi, da bomo sistematično od 3. leta dalje spodbujali pravilni prijem pisal in držo za mizo, saj so to spretnosti, na katere nas v šoli opozarjajo, da so vse bolj šibke in pri otrocih pomanjkljive. Glede na zadnja leta opažamo, da so pri uporabi pisala otroci v našem vrtcu vse bolj spretni. V oddelku izmenično-popoldanskega oddelka smo glede na zelo različno starost izračunali skupne gibalne sposobnosti glede na mejna obdobja merjenja.

2 SAMOEVALVACIJSKO POROČILO ZA ODDELKE 1-2

							končni odstotek	
otrok trga papir								
november	7%	100%	22%	45%	14%	15%	100%	43%
februar	54%	100%	30%	64%	28%	30%	100%	54%
maj	80%	100%	64%	100%	57%	77%	100%	80%
otrok mečka papir								
november	35%	100%	22%	45%	14%	15%	100%	47%
februar	53%	100%	30%	64%	28%	30%	100%	57%
maj	79%	100%	46%	100%	57%	77%	100%	80%
otrok hodi po stopnicah								
november	21%	100%	33%	36%	28%	0%	0%	31%
februar	40%	100%	64%	72%	32%	23%	50%	54%
maj	79%	100%	84%	100%	71%	70%	100%	86%
otrok hodi po klančini								
november	100%	33%	36%	28%	0%	0%		33%
februar	100%	64%	72%	32%	23%	50%		57%
maj	100%	84%	100%	71%	70%	100%		89%
otrok hodi nazaj								
november	0%	0%	45%	0%	0%	0%		8%
februar	13%	15%	91%	13%	15%	50%		33%
maj	35%	30%	100%	57%	46%	100%		61%
otrok hodi vstran								
november	0%	0%	45%	0%	0%	0%		8%
februar	13%	15%	91%	13%	15%	50%		33%
maj	35%	30%	100%	57%	46%	100%		61%
Skupno gibanje								
november	28%							
februar	48%							
maj	76%							

Večina najmlajših otrok z individualnim delom postopoma napreduje in dosega zastavljene cilje. V mlajših skupinah, kjer so vključeni eno leto starejši ali mlajši otroci, se cilje zastavlja in preverja glede na njihovo starost. Ker se strokovne delavke otrokom individualno posvetijo in ponudijo tudi primerne spodbude, otroci hitreje napredujejo. Otroci, ki izkazujejo določene razvojne primanjkljaje, težje izvajajo naloge in imajo tudi krajšo vztrajnost.

3 SAMOEVALVACIJSKO POROČILO ZA ODDELKE 2-3

								končni odstotek
Otrok zastrže v papir								
november	0%	75%	35%	35%	0%	8%	21%	25%
februar	42%	100%	71%	71%	40%	83%	42%	64%
maj	71%	100%	100%	75%	80%	100%	71%	85%
otrok hodi po nizki klopi								
november	64%	100%	21%	75%	50%	50%	64%	61%
februar	71%	100%	64%	95%	60%	75%	100%	81%
maj	100%	100%	78%	100%	80%	100%	100%	94%
Otrok nariše krog								
november	71%	83%	100%	0%	0%	8%	57%	46%
februar	100%	100%	100%	35%	0%	33%	71%	63%
maj	100%	100%	100%	75%	40%	100%	100%	88%
Skupno gibanje								
november	44%							
februar	70%							
maj	89%							

Večina otrok dosega zastavljene cilje, slabši odstotki so zaradi odsotnosti otrok (bolezni) in zaradi otrok, ki izkazujejo določene razvojne primanjkljaje in potrebujejo več individualne spodbude in pomoči odraslega. Ob primernih gibalnih vajah in orodjih, ki so jih nudile strokovne delavke, so otroci osvojili tudi ravnotežno nalogo, hojo po gredi. Pri striženju z škarjami imajo otroci veliko motivacijo, ki jim zaradi težje izvedbe vmes velikokrat pade. Po začetnih težjih korakih, striženje usvojijo in so pri tem zelo spretni.

4 SAMOEVALVACIJSKO POROČILO ZA ODDELKE 3-4

					končni odstotek	
otrok drži pisalo s tremi prsti						
november	94%		43%	71%	29%	59%
februar	94%		57%	71%	50%	68%
maj	94%	94%	88%	90%	93%	91%
otrok odskoči nazaj						
november	38%		53%	47%		46%
februar	59%		94%	62%		72%
maj	100%	82%	100%	75%		89%
hodi z eno nogo pred drugo po ravni črti						
november	87%	59%	97%	47%		72%
februar	100%	77%	100%	65%		86%
maj	100%	100%	100%	87%		97%
hodi po gredi						
november	50%		59%			55%
februar	64%		77%			71%
maj	100%	100%	100%			100%
skače po eni nogi						
november	25%		65%	52%	47%	47%
februar	35%		94%	70%	50%	63%
maj	100%	65%	100%	80%	81%	85%
Skupno gibanje						
november	55%					
februar	72%					
maj	92%					

V tej starosti so odstotki otrok, ki dosegajo zastavljene cilje visoki. Pri cilju pravilna uporaba pisala strokovne delavke opažajo, da nekateri otroci to držo razmeroma hitro usvojijo in jim ne predstavlja nekega izziva, drugi otroci pa morajo prijem vaditi, da jim preide v rutino in potrebujejo več napotkov in usmerjanj s strani odrasle osebe.

5 SAMOEVALVACIJSKO POROČILO ZA ODDELKE 4-5

						končni odstotek
otrok uporablja škarje						
november	60%	77%	38%	80%	72%	81%
februar	80%	91%	55%	80%	72%	87%
maj	90%	95%	83%	80%	88%	94%
otrok nariše človeka iz dveh ali treh delov						
november	90%	33%	20%	61%		51%
februar	100%	50%	20%	94%		66%
maj	100%	98%	80%	100%		95%
otrok usvaja spretnosti z žogo						
november	80%	86%	44%	62%	88%	72%
februar	100%	91%	77%	62%	100%	86%
maj	100%	95%	94%	90%	100%	96%
dosledna uporaba pincetnega prijema						
november	70%	86%	16%	40%	61%	55%
februar	80%	100%	38%	100%	94%	82%
maj	90%	100%	83%	100%	100%	95%
hoja po rokah - vozi samokolnico						
november	70%	73%	10%	62%		54%
februar	80%	86%	45%	78%		72%
maj	90%	100%	75%	88%		88%
Skupno gibanje						
november		63%				
februar		80%				
junij		92%				

Pri tej starosti so otroci ob prvem merjenju motorično kar spretni. Strokovne delavke so pri tej starosti opazile pomemben vidik, namreč, otroci ki delujejo motorično zelo spretni na grobem področju, nas lahko presenetijo in so šibkejši na finomotoričnem področju. Pri tej starosti znajo svoje šibko področje nadomestiti s šibkejšim in to so opazile na merjenju.

6 SAMOEVALVACIJSKO POROČILO ZA ODDELKE 5-6

							končni odstotek
skakanje izmenično po eni nogi							
november	100%	50%	52%	20%	63%		57%
februar	100%	75%	78%	20%	100%		75%
maj	100%	90%	100%	66%	100%		91%
skakanje čez kolebnico							
november	13%	20%	47%	13%	13%	52%	26%
februar	17%	30%	66%	43%	60%	78%	49%
maj	87%	50%	80%	91%	90%	89%	82%
striže po črti							
november	80%	52%	71%	35%		95%	67%
februar	100%	75%	76%	70%	26%	100%	75%
maj	100%	90%	90%	91%	93%	100%	94%
Skupaj							
november	50%						
februar	66%						
junij	89%						

Otroci postanejo pri tej starosti spretni s škarjami in odlično jim gre skakanje po eni nogi, malo manj gibalnih izkušenj pa imajo s kolebnico, zato so pri tej dejavnosti odstotki temu primerno nižji.

7 ZAKLJUČEK

IPO

Skupaj gibanje

november	38%
februar	38%
maj	97%

Skupaj vrtec 2017/2018

november	42%
februar	64%
junij	87%

SKUPNO GIBANJE VRTEC 2018/2019

november	46%
februar	62%
maj	89%

Z dobro zastavljenimi cilji pri izbiranju gibalnih sposobnosti spodbujamo in razvijamo tudi socialne, intelektualne in druge sposobnosti otrok (samozavest, koordinacija, ravnotežje, sodelovanje, ipd). Vse sodobne teorije (nevroznanost) nas učijo, kako pomembno je gibanje za vsestranski razvoj otrok in temu sledimo tudi v Vrtcu Jarše. Z ustreznim spodbujanjem gibalnega razvoja vsakega otroka smo vse bolj uspešni pri krepitvi celostnega razvoja.

Ker cilj ni, da določeno sposobnost otroci usvojijo, ampak bolj da sistematično spremljamo in ponujamo različne gibalne dejavnosti, opazamo napredek pri vseh otrocih, saj gibalne spretnosti na celotnem vrtcu dosega kar 89%, kar je dva odstotka bolje kot prejšnje šolsko leto. Prav tako so vse strokovne delavke opazile, da s sistematičnim opazovanjem in ponujanjem različnih gibalnih izzivov, otroci počasi, a vztrajno napredujejo glede na svoj ritem razvoja. To pa nam omogočajo tudi različni športni programi (izpostavila bi predvsem plavanje), ki jih ponujamo v vrtcu, sodobna igrala in vsakodnevno gibanje na prostem in v večnamenskih prostorih.

Posebej smo veseli, da večina otrok pravilno prime pisalo (le nekaj jih je še potrebno opozoriti) in z veseljem posegajo po risanju, saj so to veščine, ki so pomembne pri vstopu v osnovno šolo in omogočajo lažje učenje pisanja črk.